

**Skúlin í Hoydølum uppi-
haldsstað hjá ungdóminum?**

Hetta er ikki ringasta stað at bjóða ungdóminum

— sigur Arnbjørn Mortensen, rektari

Myndir og tekst:
Dagny Joensen

ringasta stað at bjóða ungdóminum.

I reglugerðini fyri skúlan stendur, at vit skulu geva pláss fyri teimum næmingum, sum uppfylla tær treytir, ið eru settar fyri næmingar, sum søkja til okkara. Antin næmingarnir koma av hesi ella hasari orsökini, spyrja vit ikki um.

Rætt at fáa hesa skúlagongd

— Men eru ta allir næmingar líka virknir — um teir bert ganga í skúla, tí einki arbeiði er at fáa?

— Tað hava allar dagar verið næmingar, sum tíma meiri ella minni væl at lesa. Men um hugurin ikki er til bókurnar, so er tó at siga, at vit seinastu árin ikki hava havt størri dumpiprosent, tó at flokkarnir eru vørnir størri og fleiri í tali. Annars haldi eg, at tað er betri fyri ungdómin at fáa hesa skúlagongd. Hann er betri fyri at fara út í samfelagslívið við hesi barlast.

Sum heild eru næmingarnir eisini fegnir um at ganga í skúla í Hoydølum. Hetta sæst eisini á umhvørvinum, tí vit kenna ikki til vandalisnu av nokrum slag. Nýggi skúla-bygningurin, sum varð tikin í nýtslu í 1965 hevur als ikki verið illa viðfarin hóast so nógvir ungdómar ferðast her dagliga. Hetta er annars ikki tann sama myndin, ein møtir, tá tú vitjar á øðrum skúlum.

— Eftir skúlaútbúgvingini sæst, at alt fleiri og fleiri ungfolk fáa sær hægri útbúgving. Hetta hevur við sær, at folk hava styttri tíðarskeið í livinum, har tey eru produktivir. Ein kanning í Danmark visir, at produktiva tíðarskeiðið er frá 25—30 ára aldri fram til 50—55 ár. Er tað samfelagsligt, buskaparligt gagnligt, at so lítið armal er sett til samfelagsliga at framleiða, arbeiða og skaffa pening til vega?

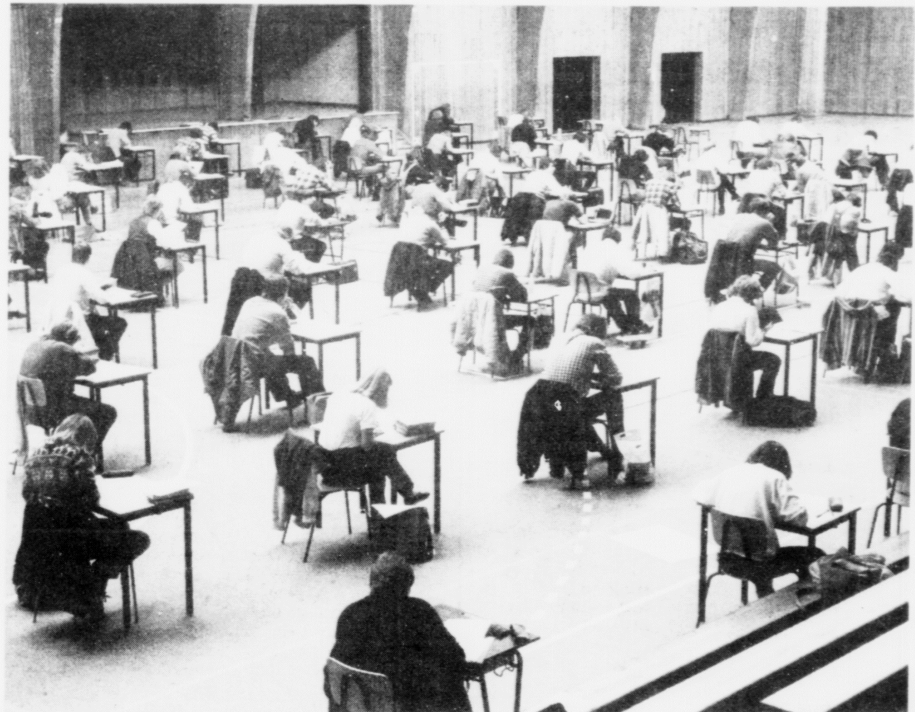

Foto: Kjalmar

— Hetta er ein politiskur spurningur, sum eg ikki so væl kann svara. Í skúlamálum eru vit á Studenta- og HF-skúlanum sett til at rokja uppgavuna at útbúgva ungdómin, og vit kunnu sostatt ikki leggja okkum upp í spurningin, um tað er rætt ella skeivt at seta ungdómin á skúlabank.

Samfelagsliga er tað heldur ein spurningur, um vit hava rað til ikki at hava nogv lærlingapláss til ungdómin, og um tað politiskt kann berast í betufloka fyri, at næmingarnir koma her, tí teir ikki hava onnur tilbøð.

Her eins og í utlondunum eru hesir skúlar í vissan mun vørnir til upphaldspláss fyri ungdómin, men tað nerver ikki undirvisingini, uttan tað, at vit hava plássrot. Hetta hevur við sær, at vit mugu hava fleiri lærarar, holi o.a., og tað kostar sjálvsagt samfelagnum meira av peningi.

Og Arnbjørn Mortensen sigur viðari:

— Í ár er Studentaskúli settur á stovn í Eysturoynni, sum skal taka móti HF- og studentanæmingum úr Norðoyggjum, Eysturoy og Haldórsvikar, Hvalvíkar og Saksunar Kommunum, og hetta er eisini við til at lætta um stöðuna í Hoydølum.

Kortini eru hólvisviðurskiptini hjá okkum vánalig, og tí nýðast vit eftir summarfrítíðina at taka ein tíma afturat upp í undirvisingina. Tað vil siga, at hóast næmingarnir ikki fáa fleiri enn teir otta tímarnar dagliga, so fáa teir frítímar millum undirvisingina. Hetta er sera trupult

Arnbjørn Mortensen, rektari: — HF ella studentsprógv er góð barlast hjá ungdóminum, aðrenn hann fer út í samfelagslívið

at hava við at gera, men onnur loysn er ikki at finna í alitinum.

Einn nevnd innan Skúlafyrir-sitingina hevur arbeitt við málinum, og gjørt eitt álít, men av tí at hetta ikki er alment kunngjørt enn, so kann

eg ikki upplýsa, hvat stendur í alitinum.

Til tað betra

Arnbjørn Mortensen hevur verið rektari í Hoydølum í nærum 20 ár.

— Hvussu er ungdómurin at faast við í dag í mun til fyrri 20 árum síðan?

— Eg kann bert siga, at ungdómurin í dag er sera fittur og goður at hava við at gera. Sjálvsagt er umhvørvið her broytt munandi, síðan byrjanina fyrri 20 árum síðan, men hetta hevur bert verið gagnligt. Nú er ungdómurin meira friur í verumata, eins og sambandið millum lærarar og næmingar er broytt munandi. Tí verður undirvisingin meira viðkomandi og óbundin, og tað kemur sjálvsagt innlæringini til goðar.

— Hvussu dæmar tað starvið sum rektari. Kundi tú hugsa tær annað starv?

— Tað hava verið bæði goðar og tungar lótur, og sum heild kann eg siga, at rektarastarvið ikki er eitt lætt starv. Tó kann eg siga, at Landsstyrið og Skúlafyrir-sitingin altíð hava verið beinasom, og at vit hava havt eitt gott samstarv.

Eg haldi eisini, at eg eri ov gamal til at umskúla meg sjálfan nú, og tá eg trívist væl í hesum arbeiði, so kann eg ikki hugsa mær nakað aðrivi.

— Er tað ein stór ábyrgd at verða leiðari fyri so nógvum ungfolkum?

— Ja, tað er avgjørt ein stór ábyrgd at hava slíkt starv, og sum eg plagi at siga við næmingarnar: talið er umleið so nógv sum Eidis Kommuna, og tað kann tí tykjust tungt av og á. Kortini vildi eg ikki valt um aftur, um tað stóð mær í bði, sigur Arnbjørn Mortensen, rektari at enda.

Í ár vóru 111 studentaskúla-næmingar og 65 HF-næmingar til skrivliga próvtøku í Havn. Av tí at talið var so stórt, mátti prógvøkjan fara fram í tróttarhøllini í Havn.

Í ár kundu allir næmingarnir fáa innivist í tróttarhøllini, og komandi ár verður hollin eisini nog stór at hysa teimum.

Truplari verður tað í 1984, tí tað verður næmingartalið á HF og Studentaskúlanum so stórt, at øll ikki rúmast í tróttarhøllini.

— Vit nýðast ta at byta næmingarnar sundur, so ein partur av teimum fer til skrivligu prógvøkuna í Hoydølum, meðan hin parturin má húsast í tróttarhøllini, sigur Arnbjørn Mortensen, rektari á Studentaskúlanum.

— Er hetta ikki tekin um, at ov nógv ungfolk fara á HF og Studentaskúla?

— Nei, tað nýstist tað ikki at vera, tí nú á døgum er tað nærum neyðugt at hava slíkt prógv fyri at koma sær við-ari.

Í Sosialinum herfyri stóð grein um, at nógv ungfolk fara í Hóydalar, tí tey ikki vita annað at taka sær til. Er tað rætt at taka slíkt prógv, bert tí næmingar ikki fáa lærupláss ella arbeiði?

— Um tað við hesum verður sípað til, at skúlin í Hoydølum verður nýttur sum upphaldsstað fyri ungdómin, so haldi eg ikki, at hetta er